

DÉLVIDÉK

ZOMBOR, 1943. február 9.
Csihás Benő u. 3. III. évfolyam, 31. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés egy hósa 3.20, negyedévre 9.20 P.
Levélcím: Zombor, p. l. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

A magyar csapatok arcvonaláról nincs jelentenivaló

NÉMET ELLENTÁMADÁSOK FOLYNAK A DON VIDÉKÉN

A Kaukázus vidékén visszaverték a szovjet támadásokat, az oskói arcvonalon újult erővel lángoltak fel a harcok

Egyiptom nem üzen hadat a tengelynek

Tunéziában kivetették állásalkból az angol-amerikai csapatokat — Rommel a tengerhez vezető utat szűltje meg

31 millió tonna hajóteret veszített eddig Anglia

A szovjet csapatok kitaró és szivós rohama még most sem veszített lendületéből. Az arcvonal egyes szakaszain a hatalmas nyomás veszített egyen erejéből, de ugyanekkor felángolt a harc a másik szakaszon. A szovjet minden erejét és minden fegyverét harcra dobta. A tömegtámadások előtt hatalmas tankcsordák nyomulnak fel, hogy ezek védelme alatt a szovjet gyalogság tengere elárassza a német vonalat. A tankok mellett az oroszok legújabb — mint egy tájékoztató jelentés mondja — harcra dobták nehéz páncéltörő ágyúikat is. A keleten folyó csaták változatosak, gyorsak és meglepetésszerűek. A küzdelem emberfeletti, s megnehezíti a hadműveleteket az időjárás is. A szovjet a középső arcvonalon jelenleg szokatlanul erős és heves hóvihárban támad. A dermesztő hideg, a szél, de különösen a hó, amely fehér függönyt von a védő és a támadó ellenfél közé, akadályozza a mozgást, a pontos kilövést és ezzel nemcsak a támadó lendületét csökkenti, de a védőkre és nagy feladatot ró.

A most folyó gigászi keleti küzdelmet négy szakaszra lehet osztani. A front legdélibb részén, a Kaukázus északnyugati kifutójánál tombol talán a leghevesebb csata. A szovjet itt a német utóvédnek erejét szeretné megfőzni. Hábatámadással is kísérletezett, ejtőernyősöket dobott le és partraszállást hajtott végre Novoroszijzsk térségében.

A második szakasz Rosztov térsége. A kercsi átjáró birtokáért a bolsevisták minden áldozatot meghoztak, de ez a szakasz rendületlenül kitart. A harmadik térség Charukov területe, a negyedik Orel térsége.

Orelnél a szovjet minden erejét összpontosította és terve világos: lekanyarodni az Azovi tengerig. Erre a frontszakaszra erős német kötelékek érkeztek. Legalább is erre lehet magyarázni azt, hogy a védők mintha szovjet tömegtámadás ellenére

is nap-nap után visszaverik ellenfeleiket. Itt jelentősen megerősítették állásaikat a szövetségesek. A középső arcvonalszakaszon a nagy hóvihárban a szovjet megkísérelte benyomni az egyik kiszögellő német állást, hogy ezzel elvágja a gyűrűbe rekedt ellenséget a csapatok zömétől és az utánpótlástól. A támadás után a bolsevista gyalogság hulláhegyei borították a csatateret.

A heves ellenállás azt eredményezte, hogy a kaukázusi német hadsereg zavartalanul visszavonult megrovíditott állásaiba, hogy itt várja be a szigorú orosz tél végét. Március közepéig a német védősereg, amely a megrovíditott állásokkal jobb helyzetbe került, mint a támadó fél, kemény ellenállást tud kifejteni. Ezt lehetővé teszi számára a könnyebb utánpótlás is. Március közepén a szovjet téli tömegtámadása megakad, mert az olvadással az utak járhatatlanokká válnak. A tavaszi német offenzíva pedig megadja a feleletet az ellenségnek és a kételkedőknek is.

A Magyar Távirati Iroda a keleti harctéri helyzetről azt írja, hogy a Kaukázusban a heves ellentámadások után kibontakozik az ellenállás sikere. A mozgó védő harcok, amelyekre áttértek a szövetségesek, a sündisznóállások sorozatával, lökésekre kényszeríti az ellenséget, amelynek ereje így szétforgácsolódik. Ez a harcmodor sikeresen bevált. A sündisznóállásokat csak addig alkalmazták azonban, amíg a helyzet ezt megkívánja. Sztalingrád helyzetében az itt védekező Paulus-csoport páratlan hősiességgel oldotta meg feladatát. A déli szakaszon az egyes sündisznóállásokból feladatuk teljesítése után kitértek a védők. Bár ez a harcmodor a magyar csapatok számára új és szokatlan, ezt mégis sikeresen alkalmazták.

A Magyar Távirati Iroda szerint a honvédcsoportok arcvonaláról lényeges jelentenivaló nincs. Voro-nezstól délnyugatra szokatlanul erős

harc. A hőmérséklet mínusz 10—15 fok.

A Német Távirati Iroda közli a vezéri főhadiszállás keddi hadijelentését, amely szerint a középső front déli részén az ellenség támadásának hevessége egyre fokozódik. A német és szövetséges csapatok súlyos elhárító harcot vívnak. A Kaukázus nyugati részén visszaverték a szovjet helyi jelentőségű előretöréseit. Az ellenség megújított támadásaival szemben a Don vidékén ellentámadások folynak. A szovjet Oskoi vidékén széles arcvonalon megújított támadásait visszavetették, vagy fel fogták. Az elhárító harcok, annak ellenére, hogy kedvezőtlen az időjárás, eredményesen folynak.

A Lagoda tó környékén indított bolsevista támadás nem járt területi nyereséggel. Kelet Karéliában visszavetették az ellenséget.

Tunéziában az ellenség két ponton kísérelt meg áttörést, de sikertelenül. A harcok során rendkívül fontos szerepe volt a légi erőknek. A tengely repülői ellenséges csapatösszevonásokat, menetoszlopokat és katonailag fontos berendezéseket, repülőtereket és anyagraktárokat bombáztak sikerrel. Tegnapi virradó éjszaka Algir és Bougie kikötőit árasztották el bombákkal a német repülők.

A tunéziai harcok során különösen a rosszul felfegyverzett idegenlégionisták szenvedtek súlyos veszteségeket. A németek több mint négyezer foglyot ejtettek, s óriási mennyiségű hadianyagot zsákmányoltak. Meghiúsult az angol és amerikai csapatoknak a tengerpart-ra való kitérés szándéka is.

Külföldi híradók jelentése szerint Rommel páncélos kötelékei a tengerhez vezető utat szállják meg. Az első találkozás az ellenséggel Faid környékén volt, s itt az angol-szászok maradtak alul.

A keddi olasz hadijelentés szerint

Libia és Tunézia határán az ellenség előretörései megakadtak. Két olasz buvárnaszád elsüllyesztett egy tiszertonnás kereskedelmi hajót és egy torpedónaszádot. Massini és Palermo ellen intézett légitámadás során az ellenség hat gépet veszített. Nápoly bombázásának 10 halottja és 60 sebesültje van.

A japán főhadiszállás jelentése szerint a Guadalcanárnál lévő erőket elvonták, mivel azokra ott jelenleg nincs szükség. Az ellenség itt 25.000 halottat és sebesültet, 230 repülőgépet, 30 löveget és 25 harcikocsit veszített. A japán veszteség 16.737 halott vagy sebesült és 36 repülőgép.

Különösen eredményesen harcolnak az angolszászok ellen a német tengeralattjárók. Az olasz lapok feltűnő helyen közlik a német különjelentéseket a tengereken elért újabb sikerekről.

A mai háboruban, írják az olasz lapok, az egész világ sorsa forog kockán. Az ellenség taktikái senkit sem tévesztettek meg. Az ellenség bekerítő hadműveletei nem érték el azt a célt, amelyet akartak, mert a tengely visszacsapott.

Igaz, hogy Libia elveszett, de Tunéziában erősen áll a német hadereje. Keleten pedig újabb szakaszba jutott a háború. Sztalingrád hősei, s azok, akik életüket áldozták a hazáért, megfékeztek a szovjet támadás lendületét. A Popolo di Roma azt írja, hogy az ellenség nem tud áttörni azon a védelmi vonalon, amelyet most a németek berendeztek. Amerika és Anglia csak a tengereken küldhet utánpótlást szövetségeseknek, de a buvárhajók komoly helyzetet teremtenek. Azokból a repülőgépekből és harcikocsikból, amelyet előállítanak vajjon mennyi jut el rendeltetési helyére? teszi fel a kérdést az olasz lap. Anglia, ha nem küzd le a buvárhajót, elveszti tengeri uralmát. Ez pedig döntő hatása lesz a háború további alakulására.

Szokatlanul erős hóviharban támad a Szovjet

Nem sikerült a középső német arcvonalszakasz benyomása – A szovjet páncélosok elakadtak az aknazáron, a gyalogságot német önműködő fegyverek kaszálták le

Berlin, február 9.

A keleti hadihelyzetről berlini katonai körök a következő tájékoztatást közlik: A német és szövetséges csapatok az egyre szaporodó bolsevista támadásokkal szemben a keleti arcvonal minden gyűjtőpontján megerősítették állásaikat, úgyhogy a bolsevisták több helyen kénytelenek voltak tehermentesítő hadműveleteket kezdeni. A német csapatok visszaverték a bolsevisták támadásait és meggyújtották az ellenség azon kísérletét, hogy a Donec alsó folyásán északról és délről bekerítse a német védőket.

A harcok a védelmi szakasz megszilárdítására vezettek.

Kudarcba fulladt az ellenség partraszállása is. Az itt folyó harcokban meggyújtott az ellenség kísérlete és 31 harckocsi megsemmisült. A Don és a Donec között a bolsevisták erős kötelékekkel támadtak, hogy a nyugati parton megvethessék lábukat. Ezen a szakaszon a németek a támadó ellenséget jóval a kiindulási állásokon túl vetették vissza. A német gépfegyverek tüzeben a bolsevisták súlyos veszteségeket szenvedtek.

Az északi szakaszon egy ellenséges lövészetet teljesen megsemmisítettek.

A bolsevisták a középső szakaszon igyekeztek a németek fölébe kerekedni és itt nemcsak harckocsikat dobtak harcra, hanem

erős elhárító ágyukat vonultattak fel, hogy biztosítsák az előnyomulást. A németek gyors elhatározással légtámasz ütegeket ve-

tettek harcra az ellenség ellensúlyozására. A támadást szétverték, 11 harckocsi mozdulatlanul vagy égve maradt a csatatéren.

A harcok során a németek kilenc nehéz páncéltörő ágyút megsemmisítettek, három pedig zsákmányoltak.

Az Oskol vidékén az ellenség nagy erővel támadta a német biztosító gyűrűt. A támadást visszaverték és sok ellenséges ágyút megsemmisítettek. Egy német harc csoport négy napos harcban sebesültjeivel, hadianyagával együtt keresztülverekedte magát az ellenséges vonalakon és egyesült a német csapatokkal.

Szokatlanul nagy és erős hóviharban a Szovjet megkísérelte a középső szakasz egyik kiszögellésének benyomását. Négy szovjet páncélos már az előtérben elhelyezett aknazáron megsemmisült, három páncélos a robbanólövegek semmisítették meg. Az utána előnyomuló lövészeket a német önműködő fegyverek tüze kaszálták le.

A Ladoga tónál szétverték egy ellenséges támadást. Egy német gyalogsági kötelék javított állásain. A harcokból a légierő is tevékenyen kivette részét. Bombázták a németek a Kaukázus egyik kikötőjét, s itt súlyos találatokat értek el. A rossz időjárás ellenére is eredményes volt a zuhanóbombázók és a csatarepülőgépek támadása. Feltűnő azonban, hogy a szovjet légierő csak kisebb méretekben avatkozott be a harcokba. A légi harcok során 5 ellenséges gépet lelőttek.

Gabes felett tizenkét amerikai gépet lelőttek

Kivédtek az olasz vadászok a Szardínia és Nápoly ellen vezetett ellenséges légitámadást

A tunéziai harcterről érkező jelentések erős légitévékenységről számolnak be. Tegnap az ellenség légitámadást kísérelt meg Gabes ellen. A német vadászok meggyújtották az ellenség kísérletét. Északamerikai bombázók a tenger felett akarták megközelíteni a várost. Az azonnal felszállt német vadászok elalták utjukat és szétszórták az ellenséges gépeket. A harcok során tizenkét amerikai repülőgépet lelőttek.

Ezek közül hat bombavető, hat pedig vadászgép volt.

A Szardínia és Nápoly ellen intézett ellen-

séges légitámadásról az olasz rádió részleteket közöl. Az olasz repülők két ellenséges rajt pillantottak meg, amint Szardínia felé közeledtek. A negyven gép közül négy ellenséges gépet lelőttek. Ezek közül három a tengerbe zuhant. Tíz gépet eltaláltak az olasz vadászok, közöttük nyolc többmotoros bombázót. A gépeken a találat után füst és tűz nyomai látszóttak.

A Nápoly és környéke ellen intézett légitámadás elhárítása közben husz gép közül kilencet eltaláltak, nyolc lezuhant, 5 gép pedig súlyosan megsérült.

Egyiptom nem üzen hadat a tengelynek

Ankara, február 9.

A Stefan Iroda jelentése szerint az egyiptomi kormánypárt ellenállásán meggyújtott Anglia azon törekvése, hogy Egyiptomot háborúba rántsa a tengely ellen. Egyiptom nem akar ha-

dat üzenni a tengelyhatalmaknak. Illetékesek ezzel a törekvéssel szemben határozottan kijelentették, hogy Egyiptom megőrzi nemhadviselő álláspontját.

Faid környékén súlyos veszteségeket szenvedett az ellenség

A németek szétverték az idegenlégióisták rosszul fegyverzett csapatait – Az angol csapatok feladták állásaikat

A Nemzeti Tájékoztató Iroda jelentése szerint a tunéziai hadszíntéren erős harcok folytak. Az angol és amerikai csapatok két ponton akartak áttörést végrehajtani, hogy keletről támadjanak a tunéziai német csapatok hátába, s így elérjék a Hamm-i síkságot. Az első áttörési kísérletnél az idegenlégióisták rosszul fegyverzett egységeit dobták harcra.

Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett, a foglyok száma négyezer. Ezenkívül sok járművet és hadianyagot zsákmányoltak a németek.

A veszteségek olyan súlyosak voltak az ellenség részéről, hogy az első vonalaktól vissza kellett húzódnia. A második támadást Faid környékén hajtották végre az angolok és amerikaiak, de ezt is eredménytelenül. Itt a németek ezer foglyot ejtettek és husz löveget zsákmányoltak.

A csata elvesztése után az ellenség visszavonult és állásait feladta. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda szerint február elseje óta ezen a frontszakaszon Anglia 72 repülőgépet veszített.

TURUL FILMSZÍNHÁZ

TELEFON: 328

Hétfő–Szerda 16 óra felülnek

„EGY CSÓK AZ ÉLET”

Főszerepekben a legkiválóbb finn filmszínészek.

PÓTMUSOR: MAGYAR ÉS OLASZ HIRADÓ.

Nem hatásos a mai hajókaravánrendszer

Lisszabon, február 9.

A Német Távirati Iroda jelentést közöl egy utas elbeszéléről, aki most tért vissza Portugáliába az Azovi tengerről. Az utas elbeszélése szerint a mostani helyzet semmiképpen sem hasonlítható össze a fél év előtti helyzettel. Ma már nincs olyan hajókaraván, amely nem jut érintkezésbe a német tengeralattjárókkal.

Azelőtt csak egy oldalról támadtak a tengeralattjárók, és így a védelem is könnyebb volt, ma azonban az ellenség minden oldalról támad, s ezáltal a karavánrendszer nem hatásos.

A tengerészeket ezért nagyon nehéz hajózásra bírni. Anglia és Amerika nagy bérösszeget fizet a tengerészeknek, de így is csak abban az esetben vállalják a kockázatos tengeri utat, ha megígérik, hogy gondoskodnak hozzátartozóikról.

DAILY MAIL: „EGYUNK KEVESEBBET”

A Popolo d'Italia a tengeri helyzettel foglalkozva rámutat arra, hogy az angolszások kénytelenek voltak bevallani három igazságot. Először, hogy az elsüllyesztett hajók havi átlagos tonnatartalma kb. egymilliót tesz ki, másodsor, hogy a háromhatalmi csoport haderői sokkal több hajót süllyesztenek el, mint amennyit az angol és amerikai gyárak gyártanak, harmadszor, hogy a január havában épített új hajók száma kisebb volt a decemberinél.

Egy svéd lap közli az United Press jelentését, mely szerint a német buvárnaszádoknak a tevékenysége kezd mind jobban éreztetni a hatását a polgári ellátás kérdéseiben. Az angol sajtó kifejezte azt a nézetét, hogy az angol élelmiszeradagokat még jobban le kell szállítani. A Daily Mail első oldalán közli ezt a jelszót: Kevesebbet kell ennünk! — Az Afton Tidningen londoni jelentése szerint a Daily Express a következőket írja: A buvárnaszád hajóhad, amely elsüllyeszti hajóinkat, elsüllyesztheti szigetünket is.

GAZDASÁGI MEGBESZÉLÉSEKRE KERÜL A SOR AZ ANGOLSZÁSZOK KÖZÖTT

Berlin, február 9.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a londoni alsóház képviselőinek kívánságára rövidesen gazdasági megbeszélésekre kerül a sor az angolszás hatalmak között. Elsősorban angol és amerikai tárgyalások vannak kilátásban, de a többi szövetségesek és az angolszás érzelmi semleges államok is bekapcsolódnak később a tárgyalásokba.

ANGOL REPULÓGÉPEK SVÉDORSZÁG FOLÓTT

Stockholm, február 9.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint Svédország déli része felett tegnap több idegen repülőgép szállt át. A légvédelmi ágyúk működésbe léptek. Valószínűnek tartják, hogy Svédország semlegességét ismételtlen angol gépek sértették meg.

SIKERES JAPÁN LÉGITÁMADÁSOK

Tokió, február 9.

A Domei iroda jelenti: A japánok sikeres támadásokat hajtottak végre ellenséges támaszpontok ellen. A légitámadás során megrongáltak egy rádióleadóállomást is, továbbá több pályaudvart és katonai berendezést.

A Hunan tartományban katonai berendezéseket támadtak. Minden harcra vetett japán repülőgép sértetlenül tért vissza.

Moszkvára bizták az angolszászok Európa sorsát

Róma, február 9.

A Stefani jelentése tüdőz a Newyork Herald című amerikai lapból, amelyben egy cikk szerint az Egyesült Államok azt ajánlja az európai államoknak, hogy legyenek jóviszonyban a Szovjettel. A Stefani szerint ez újabb bizonyíték annak, hogy Európa sorsát Moszkvára hagyják. Az európai földrész azon államai, amelyek azt hitték, hogy az angolszászok megvédik majd őket a bolsevizmus ellen, most a valóság-

ra ébredhetnek. A valóság pedig az, hogy Európát az angolszászok sorsára bizzák.

A Stefani szerint most csak két lehetőség van. Vagy győz a tengely, vagy bolsevizálódik Európa. Hogy az utolsó esetben milyen lesz a sorsa azt láthattuk már Finnországban és az északkeleti államokban.

Keleten a katonák tehát Európát védik, s a keleti ceata európai csata is egyben.

Egyszeri segélyben részesülnek a hadbavonultak segélyre szoruló hozzátartozói

Zomborban eddig több mint 26.000 pengő a honvédcsaládok javára rendezett gyűjtés eredménye

A Főméltóság Asszony akciója keretében a honvédcsaládok javára lefolyt gyűjtés zombori végösszege még nem ismeretes, miután néhány gyűjtő csoport listája még nem nyert lezárást. Az eddig beérkezett gyűjtőlistákkal több mint 26.000 pengőt gyűjtöttek Zomborban. Valószínű, hogy még néhány ezer pengő összegyűlik.

A honvédcsaládok javára rendezett gyűjtés során befolyt adományokból mint ismeretes, a vonatkozó rendelet értelmében segélyben részesítik a hadbavonult honvédek arra rászoruló hozzátartozóit.

Az igényjogosultakat környezettanulmányozó albizottságok látogatják meg, hogy megállapítsák a rászorultság mértékét. Az albizottságok javaslatai felett a bíráló bizottság gyűjt, amely az arra rászorulókat segélyezés végett felter-

jeszti illetékes helyre, ahonnan központilag utalják majd ki a segélyeket.

Az országos gyűjtésből befolyt összegből egyszeri segélyt kaphat azon hadbavonult, eltűnt, vagy hadifogságba jutott honvéd hozzátartozója, aki a háborús viszonyok folytán, márhónapra önhibáján kívül, olyan súlyos és nyomasztó anyagi helyzetbe jutott, hogy a helyzetén még fokozott munkával sem képes segíteni és így a család további létfenntartása veszélyeztetve van. Feltétele az egyszeri segélyezésnek hogy az illető rendszeres hadisegélyben részesüljön. Kivételes, különös méltánylást érdemlő esetekben közszolgálati alkalmazottak is részesülhetnek a segélyben. A segély összege 200 pengőig terjedhet.

Zomborban már folyik az igényjogosultak összeírása.

A zombori primások áldozatossága

A honvédek családtagjai javára lemondanak minden jövedelmükről a szombati műsoros estén fellépő zombori cigányzenészek

A Baross Női Tábor zombori szervezete, mint már megirtuk, szombaton, 13-án este műsoros estét rendez a hadbavonultak hozzátartozóinak felsegélyezésére. Az esten kollektíve fellépnek a zombori magyar cigányzenészek is. Amikor a magyar társadalom minden rétege önkéntes adományokkal siet a hadbavonultak hozzátartozóinak megsegítésére, a zombori muzsikuskok is elhatározták, hogy a nemes mozgalomban résztvesznek.

Egy-két héttel ezelőtt felkereste dr. Cserta Péternét, a Baross Női Tábor elnöknőjét a zombori cigányzenészek küldöttsége, akit arra kérték, tegye lehetővé, hogy az esten ők is felléphessenek, mert áldozatot akarnak hozni azért a boldogságért, amely őket a felszabadulással érte.

A megszállás alatt eleget szenvedtek a muzsikuscigányok is — érvelt a küldöttség vezetője — hiszen magyar nótá mellett mulatni nagy bűn volt. De hát mit játszott volna a cigány, ha nem magyar nótát? Hiszen az idegen dal iszonyuan nyekergett a vonója alatt, s azt megtanulni sohasem tudta. Magyarul vigadni pedig

szinte tüntetésszámba ment, s ezért a banda nem egyszer a rendőrségi fogdában várta be a reggelt. Az öreg Szokolay Géza cimbalmán hány-szor siet fel a magyarok babiloni rabságát panaszoló dal, az hogy: — Gyöngye violának letört a szára... — oly szépen játszotta, hogy aki magyar hallotta, annak lebullott a feje az asztalra, s kicsordult könnye. Szama megszólaltak a magyar irrendenta dalok a zombori cigányok muzsikájában, s az elárvult magyarság vigasztalásában így résztvettek ők is. Akkor hát, amikor segíteni kell azt a magyar katonát, annak a magyar katonának családját, aki a Délvidéket is felszabadította, nem maradhatnak tétlenek a cigányzenészek sem.

Dr. Csertáné maga is könnyes szemmel hallgatta meg a zenészek kérelmét és teljesítette kívánságukat. A minden tekintetben érdekes és magasszínvonalú műsoros esten tehát a zombori cigányzenészek is fellépnek, hogy a rájuk eső jövedelemmel gyarapítsák a nemes célra befolyt összeget.

Vigan sörözött a főtárgyalás idején a tavasz loalkusz

Orvosi bizonyítványt küldött a törvényszéknek, de rájöttek a turpiságra és rendőrral vezették elő — Okirathamisító lótlóvajok a zombori törvényszék előtt

A zombori törvényszéken dr. Winter-Kócs Rezső hármastanácsa kedden nagyszabású lopási és okirathamisítási bűnügyet tárgyalt. A vádlottak főrészt lókereskedő cigányok és gazdálkodók. A cigányok egész Bácskában nagyszámú lovat loptak, majd hamis járlatleveleket szereztek hozzájuk és eladták a lopott lovakat. Az egyik vádlott községi tisztviselő, aki a lopott lovak járlatleveleit kiadta.

Az elsődrendű vádlott Jovánovics Gábor (Blaga

65 éves parragi loalkusz. Társai: Szabó Fábán községi tisztviselő, Ráics Antal zombori földműves, Dimitrijevic Petrovics András zentai, Petrovics Sándor óbecsei, Dánics Milán (Cukor) szenttamási, Nikolics István paripási, Nikolics János paripási, Danicsics Máté és Toso szenttamási, Nikolics József parragi, Nikolics Katica Kiszácsi lakosok, akik letartóztatásban voltak, továbbá Nagy János bezdáni, Oláh Mihály szenttamási, Kics Pál magyaraknizsai, Timovics Orbán moholti, Gradnac Todor zom-

boni, Beretics Péter zombori, Jovánovics László és Mijon Zsarkó zsabolyai, Kovács János szenttamási, Mezei Miklós és Bogván Szépán zombori lakosok, akik 1941 és 1942-ben Ócsivácon, Zomborban, Óbecsén, Bezdánban, Pincóden, Ótőren és másutt lovakat loptak és hamis járlatleveleket tovább adták vagy megvásárolták azokat.

Előkerül a „beteg” fővádlott

A keddi főtárgyaláson Jovánovics Gábor, az elsődrendű vádlott nem jelent meg, hanem orvosi bizonyítványt küldött, mely szerint ágybanfekvő beteg és 38 fokos láza van. Jóakarói azonban közölték a törvényszékkel, hogy nem beteg, hanem az egyik kocsmában iszik. Azonnal rendőr ment érte, aki a vádlottat felesége társaságában találta meg az egyik kocsmában, amint vigan sörözött és várta a híreket a tárgyalásról. Természetesen előállították a tárgyalásra. Kihallgatása során váltig hangoztatta, hogy ő bizony beteg, hiszen az orvos erről bizonyítványt is adott neki és csak azért ment a kocsmába, hogy a lázát teával csökkentse. Elrendelték azonnali letartóztatását, mire siránkozni kezdett, hogy nagyon beteg és kórházba akar menni. Az elnök megnyugtatta, hogy ha egészségi állapota megkívánja, rabkórházba küldik.

Az érdekesügy tárgyalását a bizonyítás kiegészítése végett március 9-ig elnapolták.

Eredményes harcok a horvátországi partizánok ellen

A banditák rombolva és gyűjtogatva vonulnak vissza

Zágráb, február 9.

(MTI) A német és horvát csapatok eredményes harcokat vívnak a horvátországi partizánok ellen és a német erők felszabadították a partizánok rémuralma alól a bibácsi kerületben lévő Boszanszki Petrovácot. A Hrvatszki Narod jelenti még, hogy a német és horvát csapatok a Szana folyó vidékén visszavetették a partizánokat. Délbosznia majdnem teljes egészében a német csapatok védelme alatt áll már. A megvert partizán bandák gyűjtogatva, rombolva és fosztogatva vonulnak vissza.

Azokra a területekre, amelyekről eltűntek a bandaharcosokat lassan visszatér a lakosság és folytatódik a békés élet.

A háboru kitörése óta 31 millió tonna hajóteret vesztett Anglia

Berlín, február 9.

Az ABC című spanyol lap közpolitikai munkatársa cikket írt az általános háborús helyzetről. A cikkirő megjegyzi, hogy tekintet nélkül az angol tengeri hatalomról terjesztett legendákra, a németek mégis a tengereken arattak legnagyobb sikereiket. Anglia a háboru kitörése óta 31 millió tonna hajóteret veszített csak kereskedelmi hajóiban. Ez a szám már kilencmillióval meghaladja Anglia békebeli tonnatartalmát. Ezt a hatalmas veszteséget csak úgy lehetne pótolni, ha havonta egymillió tonnányi új hajót építenének. A tengeri csata tovább tart a tengereken és az elsüllyesztett tonnák sokkal többet jelentenek, mint pár elvesztett négyzet kilométer keleten.

AZ ELMULT ÉVBEN KÉTMEILLIÓ MUNKANAPOT
VESZTETT AMERIKA

Az amerikai háborús ügyek munkabizottságának megállapítása szerint az elmúlt esztendőben 1363 sztrájk volt Amerikában. A sztrájkban 560.000 munkás vett részt. Az így elvesztett munkanapok száma két millió. Newyork államban jelenleg 250 ezer munkanélküli van.

AMERIKAI VESZTESÉGLISTA

Genf, február 9.

A Német Távirati Iroda jelenti: Az észak-amerikai hadügyminisztérium közlése szerint Amerika a hadbalépés óta január 24-ig a következő veszteségeket szenvedte: 1945 halott, 5867 sebesült, 27.277 eltűnt, 4315 fogoly és 96 intsrájk.

Igy harcolt Sztalingrád hős védőserege éjjel-nappal az utolsó emberig...

Sztalingrád hősiességéről az egyik utolsó haditudósítás, amelyet még repülőgépen ki tudtak juttatni, az alábbi drámai beszámolót adta:

Három hét előtt látogattam meg először ezt a gránátos csapatot az egyik ipártelep hetedik üzemében. Állásaink husz méterre fekszenek az üzemi épületekkel szemben és a csapat ezenkívül ellátja még a Volga-part kétszáz méter széles részének védelmét is. Nem szükséges, hogy kérdésközdjünk a gránátosoktól a mögöttük lévő események felől. A borotvátlan, sápadt, bemocskolódott arcokban milyen szemek anélkül is eleget beszélnek, a köpenyeken, az uniformisokon a gránátzilánkok által ütött lyukak, a sebesültek kötése és a sebtapaszkok minden szónál többet mondanak. És ha megnézzük a régi állásokat, amelyekben már csak egy gépfegyver van, holtott három héttel ezelőtt még kettő állott, már tudjuk, hogy milyen követelmények elé állította ez a rövid idő gránátosainkat.

Az „átkozott csarnok”

Három héttel ezelőtt sem volt már számszerint elég erős a csapat a harcra s kikerülhetetlen volt, hogy az azóta folyó küzdelem is áldozatokat ne szedjen. Szerencsére csak kevés a halott, legtöbb a könnyű sebesült, de a csapat számára mégis csak veszteséget jelentenek. A hiányzó bajtársak helyét a megmaradtaknak kellett elfoglalniok s ha kevesebb is lett a gránátosok száma, a védelmezendő vonalat egész hosszúságában tartani kellett. Ez azt jelentette, hogy a tízennégyórás őrségállás és a tízórás nyugalom tízenhatórás őrségállásra és nyolcórás nyugalomra s aztán tízenhétórás őrségállásra és hétórás nyugalomra tolódott el. Később még rosszabbodott az őrségállás és a nyugalom közti arány. Négy órát pihentek és husz órát őrködtek naponta a metsző keleti széllel betört hidegben, amely napközben sem volt kevesebb minusz tíz foknál, csak négy órát nyugodhattak a mocskos pincében piszkoló tűz mellett. Négy óra nyugalom, ha ugyan a szovjet gránátok minden másodpercben robbanó zajánál s éjszaka a közelben becsapódó szovjet bombák robbanásánál ezt a félfalomban eltöltött időt még nyugalomnak lehet nevezni. És a hadnagy s a két altiszt még erről a négy óráról is lemond, mert csak ritkán, nagyon ritkán telik el egymásután négy óra úgy, hogy riadó meg ne szakítsa.

Az épület homlokzatánál, ahol a mi őrünk a negyedik üzemi csarnoknál lévő ellenségtől csak husz méter távolságra állanak, minden éjszaka elkövetkezik a pokol: a bolsevisták ablaknyílásainkon keresztül kézigránátokat dobálnak be, egymásután huszat, harmincat, negyvenet, szakadatlanul egész éjszaka.

Őreink semmit sem látnak ezeken az éjszakákon, amelyeket csak a korareggeni órákban világít meg a fogyó hold keskeny sarlója. Mit akar az ellenség ezekkel a gránátdobálások-

Az esti szürkület elkövetkezett. A csapat küzdőállásai az üzemek ugyanabban a pincehelyiségében vannak, ahol három héttel ezelőtt is voltak. Itt van még a hadnagy is, aki akkor az egész háborút olyan friss, majdnem gyermek gondtalansággal szemlélte, mintha Sztalingrád sem tudná őt megrendíteni. Ma a szakállas, elnyűtt s az állandóan égő tüztől megvilágított arc évekkkel öregebbnek látszik és már csak a szemekből villámlik az a rendíthetetlen bátorság és erő, amely akkor is látszott rajta.

— Ne hallgasson oda, — mondja, amint künn egy ellenséges gránátvető zászlóalj kövedékei fűlsiketítően robbannak. — így tart ez már három hét óta éjjel-nappal szüntelenül! A tűzserégi tűz nem tud átcsapni a csarnok magas falain, de a meredeken tüzelő gránátvetőiket pontosan belőtték. Most, amióta a pincében ülünk, nem olyan félelmes ez a tűz, hiszen az erős vaslemezek nem tud áttörni. Sokan hiányoznak a csapatból, akik egyébként itt a pincében pihenni szoktak. Mindenki kiint áll őrségen. Leváltás ugyanis már alig van nálunk.

kal? Éjszakai támadást kezdeni? Vagy csak zavart kelteni, hogy a gránátosok ne nyugodhassanak? Biztonság okáért tehát minden bedobott kézigránát után kettő repül ki.

És aztán visszhangzanak tompán a robbanások az óriáscsarnok épületében. Őreink dobják a kézigránátokat, 40—60—80-at egymásután, mindig a dupláját annak, amit a szovjet bedobott. Szó nélkül végzik ezt a már csaknem gépiessé vált munkát. „Ez az átkozott csarnok.” Ez minden, amit időközben egyszer-ször félhangon mondanak.

Nappal a legnehezebb harcok a csapat vonalán a hetes csarnok sarkánál folytak, ahol az épület homlokzata és Volga felőli oldala találkozik és egy szakadék vezet az ellenség kezében lévő előtérhez. Kevéssel délelőtt 9 óra után jön az egyik altiszt: „Hadnagy ur, ezek már ismét benyomultak a csarnokba!” A tiszt kisiet a géppisztolyával.

A mi őrségünk a csarnok sarkán csak néhány méterre tud belátni a szakadékba. Az ellenség kihasználja ezt a fedezéket, 20—30 emberrel közeledik, kézigránátokat dob az őrség falnyílásaiba s mire az őrség felriasztja a csapatot, a bolsevisták már bent vannak a csarnokban. A közelben lévő gránátosok ellentámadásra indulnak. A feldolgozatlan fémanag nagy hal mai mögül dobálják kézigránátjaikat. Géppuskák lövik a benyomuló ellenséget. A gránátosok egészen közelről tüzelnek fegyvereikkel a bolsevistákra. Így tart ez 30—40 másodpercig. Ott tul kiáltoznak az ellenség sebesülteit. Ugylátszik nem sokan maradtak életben a benyomuló csapatból. A hadnagy gránátosai élén halad géppisztolyával. Néhány tozombor, földszini alakot foglyul ejtenek és a csapat elfoglalja a régi állásokat.

Bedőlnek a falak ...

Ezt a betörési kísérletet naponta kétszer-háromszor megismétli az ellenség, majdnem szabályos időközökben. A gránátosok jól tudják ezt. Ha az óra déli 12 felé jár, már mondja a hadnagy: „Most lassanként ismét jönniök kell!” És egy negyedóra sem telik el, amikor hangos csatazaj veri fel az üzem épületét, s a bolsevistákat másodszer is kiverik.

Ma még újabb nehézség is támad. Néhány száz méterre a csarnoktól, az innenső Volga-parton egy kicsi magaslatról szovjet páncéltörő kezd löni. Mihelyt a torkolattűz felvillan, az örök a falakba vágott nyílásoknál a fedezékbe vetik magukat. Az ellenség összelötte fölöttük a csarnok falát. Nehéz gránátvetőink azonnal felkészülnek a tüzelésre. Már az első becsapódások pontosan a szovjet löveg mellé találnak.

a legénység fedezékbe ugrik és az ágyú elhallgat. Amint azonban gránátosaink megszüntetik a tüzet, az ellenség ismét löni kezd. Egymást érik a golyók a mi csarnokunk falán.

A hadnagy a páncéltörővel való tüzelést előkészületnek tartja, s nagyobb szabású ellenséges támadásra számít. Most kritikussá válik a helyzet, mert az örök közül néhány megsebesült, nem annyira a szilánkoktól, hanem sokkal inkább a lepattogó tégladaraboktól. Mind könnyű sebesült. „Csak senki el ne hagyja most a helyét, — mondja a hadnagy, — még ha az egész falat összelövik is a fejünk fölött!”

Maga is kimegy a téglafal mögé a gránátosokhoz. Tizennégy robbanó gránát dörren néhány méternyire mellette, ő azonban ott marad. Példát mutat a gránátosoknak. Bátortolja őket,

pedig már az idegek szétpattanása fenyeget, magával ragadja, kitartásra ösztönzi őket és ott maradnak mindannyian. Sokszor félig betemeti őket az omladék, téglák, a fal romjai közül kell kiásni magukat, s amikor a fal már csaknem leomlott, az ellenség gránátjai fönt a vasból való tartóoszlopokat lövik darabokra, míg végül is a fal felső része, a vasgerendák és a tető maradványai is lezuhannek.

A szakadékból hirtelen ismét kézigránátok repülnek elő. Ahogy a hadnagy előre megmondta, itt az ellenséges támadás! A bolsevisták már kezdenek beugrálni a csarnokba. Milyen jó, hogy a mieink nem hagyták el ezt a falat! A támadók első csoportját gépfegyverrel intézik el. A többiek nagy sietve visszaternek a szakadék fedezékébe. Ez volt a szovjet harmadik betörési kísérlete ezen a napon; ezt is elhárította ez a maréknyi gránátos.

Igy él egy csapat, nem is csapat, hanem csak egy maréknyi gránátos Sztalingrádban. Nap pal vágycokznak az éjszaka után, noha jól tudják, hogy azok az órák sem jelentenek semmi nyugalmat. És ha a sötétségben tombol a kegyetlen harc, türelmetlenül várnak a nappalra, amely ismét nem hoz számukra egyebet új harcoknál, áldozatoknál, nélkülözéseknél, — talán a helétél. És így telik el egyik nap a másik után.

Hogyan is lehetne gránátosainknak ezt az emberfölötti teljesítményét méltatni: ezt a fáradhatatlan őrségállást a szélben és zivatarban, husz méterre az ellenségtől? A megújuló ellentámadásokat, ezt a szívós kitartást az anyagcsata gránátosójében, amely elnyeléssel fenyegeti az embert? Itt mutatkozik meg a bajtársiasság a legkérelmeztelenebb formában. A bajtársiasság, amely csak nehéz órákat ismer. A hadnagy, aki halálrafaradtan is őrködik, hogy altisztjei aludhassanak, a gránátos, aki szomszédját bátorítja és magával ragadja, ha annak az idegei már szétroppanni készülnek és ők mindnyájan, a gránátosok, akik nem csak a maguk helyén végzik a szolgálatot, hanem ugyanakkor két-három ember helyén is, akiket a harc kidöntött oldaluk mellől. Ez az igazi, a legszebb, a legnagyobbrendű bajtársiasság! Megrendítő és ugyan akkor felemelő is.

Ha mindezt átéli az ember, szüntelenül is egy régi mondásra gondol, amelynek végső értelme csak most világosodott meg előtte igazán: „Ha elfárad közülünk valaki, őrködik helyette a másik, ha az egyik ingadozik, a másik kettőért áll helyt, mert minden harcos mellé adott bajtársat az Isten!”

Ez a mondás itt, a sztalingrádi polconban keserűen komoly, élő valóságga vált.

Riadó az erdőben

A zombori Baross-szövetség a jövő nagy feladataira készíti elő a kereskedő- és iparostársadalmat

Burnách Dénes ügyvezető elnök lemondott

Mint már jelentettük, hétfőn este tartotta meg a zombori Baross Szövetség az idei első értekezletét, melyet igen nagy érdeklődés előzött meg. A tagok nagyon szép számban jelentek meg, s mintegy 150-en jöttek össze.

Kiss Pál elnök a Hiszekegy elmondása után megvökölte a megjelent tagokat és részletesen beszámolt a Szövetség eddigi működéséről. Sajnálattal fejezte ki, hogy az értekezletet eddig nem tarthatták meg, de ennek fő oka az volt, hogy a Szövetségnek nem állt rendelkezésére megfelelő terem. Bejelentette továbbá az elnök, hogy az egyes ügyek elintézésére bizottságokat létesítettek s így lehetővé tették az ügyvezetés sima és gyors lebonyolítását. Az illetékes hatóságokkal továbbra is fenntartották a szoros kapcsolatot, sőt azokat ki is mélyítették, és önzetlen pontos munkájukkal kiérdemelték a hatóságok bizalmát és elismerését. Ez vonatkozik különösen a szegedi Kereskedelmi és Iparkamara-ra, mely igen sűrűn keresi fel a Szövetséget és kéri ki annak véleményét különböző a kereskedő és iparos társadalmat érintő ügyekben.

Sajnálattal jelentette be az elnök, hogy Burnách Dénes ügyvezető elnök másirányú és sokoldalú elfoglaltsága miatt lemondott tisztségéről. Az ügyvezető elnöki tisztség vezetésére a tisztújító közgyűlésig a választmány Gerner Jánost kérte fel, amit az el is fogadott.

Beszámolójában Kiss Pál elnök kitért a Szövetségnek az agilis Női Táborral rendezett jótékony célú rendezéseire és melyeknek mindig nagy erkölcsi és anyagi sikerei voltak és

a múlt évben 6000 pengőn felüli összeget juttathattak jótékony célra.

Felhívta az elnök a tagok figyelmét, a szombaton megtartandó jótékony célú műsoros teadélulóra is, melyet a Női Tábor honvédeink hoz-

zártarozóinak felsegélyezésére rendez és kérte a tagokat, hogy megjelenésükkel segítsék elő annak sikerét.

Ismertette azon hatalmas feladatokat melyek az ország gazdasági életének átalakításában a Szövetség tagjaira várnak. Ezen feladatok teljesítésére nem elegendő azonban az, hogy a kereszteni alapon álló iparos és kereskedő társadalom a Baross zászlója alatt gyülekezék, hanem

rendkívül fontos az is, hogy a kereskedő és iparos társadalom a mai időknek megfelelő szellemi felkészültséggel és szakértelemmel végezze a rá háruló fontos feladatokat.

Azért a Szövetség elhatározta, hogy minden értekezlet alkalmával szakelőadásokat tartanak, s ezen előadások megtartására felkérték a város illusztris szakembereit, akik készséggel vállalták az előadások megtartását.

„A nagy horderejű események előestéjén mégegyszer szívek és kérem kedves Baross testvéreimmet vessük el a kényelemszeretetet és áldozunk fel két hetenként egy-egy órát arra, hogy ezeken az előadásokon mindnyájan megjelenjünk saját érdeklődésünkben, hogy felkészülhessünk arra ami reánk vár, mert hangsúlyozom nagy feladatok várnak reánk és ezt, fáradságot nem kímélve, teljesítenünk kell — saját magunk, gyermekeink és hazánk érdekében” — fejezte be beszámolóját Kiss Pál elnök.

Ezután

dr. Kelemen Alajos pénzügyi titkár nagyon érdekes és hasznos előadást tartott a kereseti, jövedelem, és vagyonadóbevallási ívek kitöltéséről valamint a kötelező üzleti könyvek vezetéséről. Az érdekes és tanulságos előadást a jelenlévők nagy érdeklődéssel hallgatták végig.

Rézgálicot kapnak a bácskai gyümölcsstermelők

Zomborban a városháza I. emeleti 26. számú szobájában megkezdődött a gyümölcsstermelők összeírása abból a célból, hogy a gyümölcsstermelők számára biztosítsák a permetezéshez

szükséges rézgálicmennyiséget.

A szükséges rézgálicmennyiség beszerzéséről a Bács-Bodrog vármegyei Gyümölcstermelői Egyesület gondoskodik.

Megkönnyítik a vármegyék, városok és községek vizimunkálataira előirányzott kölcsönök felvételét

A belügyminiszter sürgős intézkedése a határozatok meggyorsításáról

A belügyminiszter körrendeletet intézett valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvény alapján vizimunkálatok támogatására nyújtott kölcsönök jóváhagyása érdekében.

A mezőgazdaság fejlesztéséről szóló 1942. XVI. tc. alapján a földművelésügyi miniszter a tárcája rendelkezésére bocsátott költségvetési hitelekkel vizimunkálatok végrehajtására államszegélyek és kölcsönök alakjában az arra rászoruló vármegyéknek, városoknak és községeknek is nyújt támogatást.

A kölcsönök általában véve rendszerint a vizimunkálatok végrehajtási költségének 50 százalékát teszik ki és

öt év alatt kamatmentesen törlesztendőik oly módon, hogy az első törlesztés részlete a vizimunkálat befejezésétől számított két év múlva esedékes.

Annak érdekében, hogy a kölcsönök a fontos érdekeket szolgáló vizimunkálatokra mielőbb felhasználhatók legyenek, a magam részéről is nagy súlyt helyezek arra — mondja a belügyminiszter körrendelete — hogy

a kölcsönök felvételére vonatkozó eljárás minden vonatkozásban meggyorsuljon.

Ennek érdekében a belügyminiszter felhívja az alispánokat: utasítsák a községek előljáróságát, illetőleg a megyei városok polgármestereit, hogy

a kölcsön felvétele ügyében az intézkedéseket soronkívül tegyék meg.

Közi még a belügyminiszter körrendelete, hogy ezeknek a kölcsönöknek felvételére vonatkozó határozatoknak felterjesztését nem kívánja még abban az esetben sem, ha a kölcsönt felvevő község költségvetési hiányának részben fedezésére államszegélyben részesül.

A pénzügyminiszterrel egyetemben a belügyminiszter már most hozzájárul ahhoz, hogy a kölcsönök szolgálatát a községek költségvetésében előirányozzák. Megyei városoknál ilyen tárgyban hozott határozatokat csak az 1925. XXII. tc. 3. szakaszában meghatározott esetben kell felterjeszteni. Abban az esetben, ha a vármegye vesz fel kölcsönt, a vonatkozó határozatot még a jogorvoslati határidő eltelte előtt haladéktalanul elő kell terjeszteni.

Rövidesen új tanfolyamot indít a Légóhalmi Liga zombori szervezete

A Légóhalmi Liga zombori szervezete a tél folyamán tűzelőanyaghiány miatt szüneteltette a légvédelmi tanfolyamokat, a közeljövőben azonban újabb nagyarányú tevékenységbe kezd ezen a téren is. Értesülésünk szerint a közeljövőben, valószínűleg február második felében házcsoportparancsnoki és parancsnokhelyettesi tanfolyamokat rendeznek. A tanfolyamokat párhuzamosan rendezik meg szükség szerinti számban és kiképzést nyerne mindazok, akik eddig nem részesültek kiképzésben.

A tanfolyamokra hatósági behívóval hívják meg a hallgatókat és a tanfolyamokról való elmaradás büntetendő kihágást képez, amire már most felhívjuk olvasóink figyelmét.

Délvidéki egyetemisták és főiskolások támogatása

A Délvidéket újabbán elárasztják a Délvidéki Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete budapesti, pécsi és szegedi szervezetének felhívásai a szegénysorsú egyetemi hallgatók segélyezése céljából.

Az Egyesület címe alkalmas arra, hogy azt a látszatot keltsse, miszerint a DEFHE a felszabadult Délvidék egyetemi és főiskolai hallgatóinak tömörülése és ezek részére kérnek segítyt. Felhívjuk a DMKSz tagjainak figyelmét, hogy a felszabadult Délvidék egyetemi és főiskolai hallgatói teljes számban a DMKSz Egyetemi és Főiskolai Hallgatók budapesti, pécsi, szegedi és újvidéki Alosztályaiban tömörültek és csoportosultak, s így a felszabadult Délvidék egyetemi és főiskolai hallgatók segélyezésére szánt összegeket legcélszerűbb a DMKSz újvidéki központjához a rendeltetés megjelölésével eljuttatni.

A DEFHE szintén egyetemi és főiskolai hallgatókat tömörít magában, területre és származásra való tekintet nélkül, célja diákszociális intézmények támogatása és szegénysorsú egyetemi hallgatók segélyezése. Ez az Egyesület is minden támogatást megérdemel, azonban a kimondottan délvidéki származású egyetemi hallgatók szervezete a DMKSz Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Alosztálya, amely minden évben gyűjtést rendez és kéri a délvidéki magyarság, a közületek és intézmények támogatását.

Jólsikerült Magyar-est Őrszálláson

A Turáni Vadászok Őrszállási szervezete vasárnap jólsikerült magyarestet rendezett. A Hiszekegy elmondása után Ékes Sándor mondott bevezetőt, melyben megemlékezett a Kárpátokon túl kitzdő katonáinkról, elesett hőseinkről és itthonmaradottairól. Ezután Klucka Antal lövész a Hitvallást szavalta el nagy tehetséggel. Kanyó Lajosné »Lesz még kikelet» című dalt adta elő, majd Trenka Fábán szavalta el v. Somogyvári »Zászló alatt» című költeményét. A »Fiatalság bolondság» c. operettből »Elmeánk a babám mellé csicskásnak» c. dalt Kanyó Lajosné énekelte. Ezután Drobina István olvasott fel egy történelmi előadást »IV. Béla és a tatárjárás» címmel. Utána Trenka Fábán szavalata következett, majd Ékes Sándor olvasott fel epizódokat Mátyás király életéből. Végül Kanyó Lajosné énekelte az »Erdélyi dalt» és »Nincs vagyom» c. dalt a Fityfiritty c. operettből. A természet zsúfolásig megtöltött közönség nagy tapsal jutalmazta az előadókat, különösen Kanyó Lajosné kapott sok tapsot kellemes hangon előadott énekszámaiért. Az énekszámokat Illés István és cigányzenekara kísérte. A jólsikerült estét Ékes Sándor rendezte. Az est tiszta jövedelmét, 72.90 P-t a szervezet a Magyar Vöröskeresztnek küldte meg.

MEGOKOLÁS

— Még maga mer fizetésemelést kérni? Any nyira nem ért a dolgokhoz, hogy még a mostani fizetését sem érdemli meg.

— De kérem, sokkal nehezebb és több munkát végez az, aki nem érti a módját.

Hírek:

AZ OTT KÖRZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és harmadik kőszet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 15. — **ÜGYVELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Lackner Lajos, Ereketi utca 4. Telefon: 188. — **ÜGYVELETES GYÓGYSZERTÁR:** Angyal Jókai tér.

A magyar csendőr napja a Rádióban. Az évenként megismétlődő Csendőrnapiak ebben az esztendőben is hangot ad a magyar rádió. Vasárnap, február 14-én 17 óra 40 perckor »Képek a csendőrök életéből« címmel olyan műsort sugároz Budapest 1. adóállomása, amelynek minden szerzője, előadója csendőr. Az irodalmi alkotásokon kívül néhány helyszíni közvetítés, többek között a csendőrök ünnepléses udvarlaci őrségváltása fest képet a világszerte nagy megbecsülésnek örvendő magyar katonatisztek kemény szolgálatáról, nagyszerű felkészültségéről.

Magyar képképzés Drezdában. Drezdából jelentik, hogy Sztójay Döme berlini magyar követ vasárnap Drezdában megnyitotta a magyar képképzést, amelynek Berlinben nagy sikere volt.

Olasz ajándék a kolozsvári egyetemnek. Kolozsvárról jelentik: A magyarországi olasz kulturális bizottság vasárnap ünnepléses külsőségek között nyújtotta át a kolozsvári egyetemnek az olasz kormány ajándékát: a 36 kötetes olasz enciklopédiát. A főigazgató nagyszerű előadást is tartott »Gondolatok Machiavelli megértéséhez« címmel. A közönség a magyar-olasz barátságot ünnepelte.

Vasuti szerencsétlenség Újverbászban. Tudósítók jelentik: Kriszt Antal szeghegyi születésű szabadságos német katona nem vette észre a közlekedő vonatot, s az hátába szorította.

Magyar hősök

Példás hősiességgel harcolt a Galdajowka község körül 1942 szeptember 10-e és 15-e között lefolyt küzdelmekben Pusztai Jenő hadapródőrmester, aknavető szakasparancsnok. Szakasz az elkeseredett küzdelmekben jelentős veszteségeket szenvedett, de megsebesült a mellette harcoló gyalogszázad valamennyi tisztje is. Pusztai hadapród ekkor saját aknavetőinél csak a legszükségesebb hat kezelőt hagyta, többi embereivel megerősítette a száradparancsnokságot is. Hősi bátorságával fellelkesítette a parancsnok nélkül maradt puskásszázad honvédeit is, úgyhogy azok, valamint saját aknavetői nagy elszántsággal szálltak szembe az újabb ellenséges támadással. A kifejlődött heves küzdelemben kiváló hatással irányította aknavetőinek tüzeit, sőt egyik géppuska kezelését is átveve olyan sikerrel vezette a kötelek további harcát, hogy a később megismétlődő bolsevista támadásokat is teljes sikerrel verte vissza.

Fizetés helyett összetörték a vendéglő berendezését. Tudósítók jelentik: Két erős természetű ittas ember tért be a csantavéri Obráth-féle vendéglőbe. Két liter bort és két szódát rendeltek, de mikor fizetésre került a sor a pincérrel kötekedni kezdtek. A pincér csak a vendéglős segítségével mert a kötekedő vendégekkel szembeszállni. Amikor pedig a tulajdonos is erőlyesen követelte az elfogyasztott ital árát a két vendég botjával a vendéglő helyiségében mindent összetört, majd fizetés nélkül távozott. A vendéglős feljelentést tett ellenük.

Vitéz Thuránszky László Nemzetvédelmi Keresztet kapott. A hivatásos lap vasárnapi száma közel 3000 nevet közölt, akiknek a Kormányzó Ur január 7-én kelt legfelsőbb elhatározásával a Nemzetvédelmi Keresztet adományozta. Közöttük van dr. vitéz Thuránszky László miniszteri osztályfőnök, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetőjének neve is.

HONVÉD EST. özv. Kasszer Lázárné »Nemzeti vendéglőjében«, folyó hó 11-én, csütörtökön este 6 órai kezdettel Ötvös és Virág zenekara honvédestet rendez. A tiszta jövődelmet a honvédcsaládok megsegítésére fordítják. Barátaink és ismerőseink szíves támogatását kéri.

»Bácska magyarnóta pályázat« díszoklevéllel kitüntetett pályázói. Tudósítók jelentik: Már közzétettük azokna a névsorát, akiket a bíráló bizottság különféle díjakkal tüntetett ki. Most közöljük azokat a pályamunkákat, amelyeknek a szerzőit díszoklevéllel tüntette ki a bírálóbizottság. Engem ez a boldog élet... szerzője: Hajdu Molnár János, Magyarokanizsa. Tegnap este elbucsumtam... szerzője: Juhász Károly, Zombor. Összestéptem az életem... szerzője: Balázs László Mohol, Betyár vagyok... szerzője: Lengyel János Överbász, Én Istenem... szerzője: Gallé István, Zenta, Kispálának levele jött... szerzője: Lengyel János, Överbász, A babám ajaka... szerzője: Kozma László, áll. tanító, Bácsfeketehegy. Valamikor úgy szerettem... szerzője: Lengyel János ig. tanító, Överbász. Valamikor én voltam... szerzője: Zimányi Ferenc, Szabadka, Haragszik a feleségem... szerzője: Hajdu Molnár János, Magyarokanizsa, Kicsi fehér házunk... szerzője: Lengyel János ig. tanító, Överbász, Nekem azt már magyarázni nem kell... szerzője: Gallé István, Zenta, Csendes este... szerzője: Inotay Zoltán, Újvidék. A döntőbe be nem került pályamunkákat a Középbácska szerkesztősége a név és jellege megadása mellett a pályázók részére visszaküldi, úgy szintén posta útján küldi a díjnyertesek részére a megnyert díjakat.

Szegény gyermekek felruházása Kishegyesen. A MANSz kishegyesi fiókja szép ünnepség keretében osztotta ki a szegényermekes szegény családoknak és a szegénysorsu hadbavonultak hozzátartozóinak a MANSz fiókja által vásárolt nagymennyiségű ruháit. A kiosztás előtt Dudásné Rózsa Gizella ügyvezető elnöknő szép beszédet intézett az egybegyűltekhez, majd Szép Sándorné elnöknő vezetésével kiosztották a szeretet adományokat.

Szombaton délután 5 órakor rendezi a Baross Női Tábor Jótékony célú műsoros teadélutánját

A magyarsági német népcsoport naggyűlése. A magyarországi német népcsoport vezetősége február 14-én, vasárnap délelőtt 11 órakor Budapesten a Nemzeti Sportcsarnokban tartja évi naggyűlését. A gyűlésen a magyarországi németiség vezetői foglalkoznak beszélni.

Összítés a honvédtől. A DMKSz úrszállási fiókja vasárnap fejezte be a honvédcsaládok felszámolására indított gyűjtését, mely 361.69 P-t eredményezett. A fiók vezetősége az összeget rendeltetési helyére juttatta.

Kielégítő Szabadka táj. város közlekedéssége. Szabadka táj. város területén levő állami és törvényhatósági közutak kielégítő állapotban vannak. A különféle utasokhoz folyó munkákat azonban le kellett állítani, mert a közutakap pénztárkészlete kimerült, úgyhogy az érkező közlekedési járművek csak a m. kir. kereskedelmi és közlekedéssügyi miniszter által előre kiadott 50000 pengő államszegélyből fedezhetők. Az 1943. évi táj. közúti költségvetés 685.138 pengő összegben állapított meg.

Súlyos munkásszerencsétlenség az újverbászi cukorgyárban. Tudósítók jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt az újverbászi cukorgyári vasúti főbejárójánál. Tankó Jánosné 45 éves gyári munkásnő saját vigyázatlansága folytán oly szerencsétlenül került a mozdony alá, hogy az mind a két lábát leemészte. A súlyosan sérült asszonyt dr. Pessenyi szanatóriumba szállították, ahol mind a két lábát amputálták.

A szociális missziótársulat alakuló gyűlése Szabadkán. A szociális missziótársulat szabadkai szervezete február 10-ikén délután fél hat órakor alakul meg a volt Matica helyiségében. A missziótársulat hannaotéve segíti a bajbajutottakat és sok kőmögét törött le már eddig a szenvedő emberek arcáról. Szabadkai missziótársulat is nagy érdeklődés előzi meg. Dr. Ilos József érseki biztos dr. Mocsy István városi főjegyző és Eri Káriszta S. M. ismertetik a szociális missziótársulat jelenlétét.

Nemzetvédelmi kereszttel kitüntetett Délvidékiek. A Főméltóság Ur újában a következő délvidékieket tüntette ki a Nemzetvédelmi kereszttel: Inányi Péter Csonoplya, Tóthasaszi Ferenc Topolya, Janak Aladár, Óbecse, Jambor Elemér Monostorszeg, Jeszenszky Elemér Újvidék, Jónitz Jenő Újvidék, Kaizer József Csonoplya, Kanyó János Nemeslilités, ifj. Kapitány József Bezdán, Kasziba István Szabadka, ifj. Katona István Horgos-Királyhalma, Katona Lajos Bajmok, Kékonyi István Szabadka, Kállay Gergely Zenta, Keszeg János Szenttamás, Kevevári Gyula Szabadka, Kimmel Árpád Hódság, Kincses János Zenta, Király Gusztáv Magyarokanizsa, Király István Szenttamás, dr. Király Károly kir. közjegyző Zenta, Kiss Lajos Topolya, Kiss Sándor Szabadka, Kiss P. Tivadár Överbász, Kuecht László Óbecse, Kókay Károly nyugdíjas adóügyi jegyző Bajmok, Kóspasz Péter Zenta, Kormos Mihály Zombor, dr. Kosztika Elemér Szabadka, Kovács Félix Topolya, ifj. Kozma Mátyás Csantavér, Kovács Mátyás Szenttamás, Kovalovszky József Zombor, özv. Kuthy Lajosné leánypolgári iskolai igazgató Zenta, Klajzki György Újkér, Lajos István Sajtógyörgye, Ladóczki Gábor és Ladóczki P. János Magyarokanizsa, Lajta János Baisa, Lampmann Ferenc Újvidék, Lesch Károly Zenta, Létmányi István Szabadka, dr. Lévai István Szabadka, dr. Limbek László Kishegyes, Majos József Szabadka, Marton Zita István Martonos, Mazán András Temerin, Megadja István Zenta, dr. Mezei István OTI-őrvos Szabadka, Mészáros Antik Kishegyes, özv. Mészáros Antalné Zenta, Milla Gyula Apatin, Milodanovics Péter Szabadka, Molnár János és Lajos Gombos, Molnár Mihály Péter Nemeslilités, Molnár Sándor Óbecse, Nagy Illés Magyarokanizsa, Nagy Imre Temerin, Nagy Berna Péterréve, néhai Nagy Pál Adá, Nemes János Gombos, dr. Németh Géza Szabadka, Németh Mária Horgoszentő, Németh Mihály Bácsfeketehegy, Navaszád Vilmos Kiskér, Papp Frigyes Zenta, Pásztor János Óbecse, Pein Gábor Zombor, Pinkert István Szabadka, Pogány Jenő Bezdán, Pólya Jánosné Zenta, Pulai András Szabadka, Pulai Sándor Óbecse.

Népművelési előadás Bajmokon. A népművelési bizottság most tartotta meg ötödik közművelődési előadását. Herczeg Kálmán megnyitó beszédében a magyar történelem nagyjairól emlékezett meg. Berényi Antal tanító Mátyás király és kora címmel tartott felolvasást. Közben Mojzes Veronka a Cinkotai kántor, Tóth Mária pedig a Kolozsvári bíró című adomákat adták elő. A leventék Szamosi János levente parancsnok vezetésével énekszámokat adtak elő. Az előadás Herczeg Kálmán zárószavával ért véget.

Most az élet Szerencsét kínál, Sorsjegyet vásárolj Rögton Jánynál

Zombor, Széchenyi István körút 27.

Jólsikerült Levente-est Újverbászban. Tudósítók jelentik: Az újverbászi Levente Egyesület mind ékölcsönleg mind anyagilag jólsikerült műsoros estet rendezett az Ipartestület helyiségében. A Hiszekegy oltalmában után Paor Zoltán »Emlékeztető« című versét Sipi Lajos szavalta. A leventelányok Bíró Karola gimnáziumi tanárnő vezetése mellett magyar népdalokat énekeltek, majd a cukorgyári fuvószenekar indulókat játszott. Ezután színe került »Ha majd a Kárpátok megindulnak« című irredenta kétfelvonásos színdarab, Kőszó József, Kalapáti Mária, Papp Veronka, Bacsa Erzsébet, Sipos András, Tóth Bojánk Béla, Fehér Lajos és Jáger Ferenc közreműködésével. Utána a leventelányok ismét magyar dalokat énekeltek. Schneider Edith Gyóni Gézy »Ma gyar asszony írja a frontot« című versét szavalta. A cukorgyári zenekar indulója után sportmunkát osztottak ki a leventéknek. A jólsikerült műsor a himnusz hangjaival ért véget. A rendezés körülményeitől függetlenül Szilárd Frigyes a Levente Egyesület elnökét illeti meg az ökszörös. Az est tiszta jövődelmet a hadbavonultak hozzátartozóinak a felszámolására fordították.

100 millióval emelkedett a Kereskedelmi Bank betétállománya

(Közel másfél millióval növekedett a nyereség, 6 pengő-osztalék - Az intézet tovább bővítette vidéki hálózatát és ipari érdekeltsegeinek körét)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nyilvánosságra hozott mérlege imponáns és a magyar gazdasági életet is megtermékenyítő munkáról ad számot. Az 1942. évi mérleg nemcsak a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elmúlt évi gazdasági és pénzügyi tevékenységének adja hü képét és keresztmetszetét, hanem tekintettel a bank kulshelyzetére, az ország gazdasági működésének is áttekinthető képét adja.

A mérleg most is a betétállomány örvendős fejlődését, az ország növekedő hiteligenyeihez való alkalmazkodást és a banknak az ország ipari életében és annak finanszírozásában elfoglalt előkelő és kivételes pozícióját mutatja.

A mérlegből, illetve a zárszámadások adataiból az is megállapítható, hogy a múlt évben százéves fennállását ünneplő pénzügyintézet a háborús viszonyok közepette is kitűnően teljesítette feladatát és mint a múltban, most is bizonyosságot tett az általános gazdasági érdekekkel egyező bankpolitikai vonalvezetéséről, példát mutatva arra is, hogy a háborús viszonyok közepette miképpen lehet és kell az üzletvitelt mindenkor úgy megállapítani, hogy az ipari és mezőgazdasági termelés érdekeinek szolgálatában a gazdasági élet minden szektorában éreztesse termékenyítő hatását.

Az intézet iránt megnyilvánuló osztatlan bizalom fokozódását igazolja, hogy az intézet által kezelt betétállomány az előző évhez képest 28 százalékkal, tehát több, mint 100 millió pengővel emelkedett. De nemcsak a főintézetnél, hanem vidéki fiókjainál, valamint affiliációinál is hasonló mértékű a betétállomány-emelkedés, ami azt bizonyítja, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank országos hálózatának nagy szerepe volt az elmúlt évben is a betétgyűjtés munkájában.

Ennek a nagy betétállománynak, valamint az intézet nagy erőforrásainak segítségével az intézettel szemben támasztott állami és közérdekű hiteligenyeken felül a magángazdasági élet jogos hiteligenyeit is igyekezett kielégíteni, amit az intézet váltótárcájának az előző évi 309 millió pengőről 493 millió pengőre, a folyószámlaadások 291 millió pengős tételének 404 millió pengőre való emelkedése tanúsít. Az intézet mérlegéből kitűnik az is, hogy tovább bővítette vidéki pénzügyintézeti hálózatát és a magyar iparon kívül saját iparvállalatainak is legteljesebb mértékben állott rendelkezésére for-

gatókék és új hitelek rendelkezésére bocsátásával.

A Kereskedelmi Bank sokoldalú működésének és tradicionális üzleti politikájának eredménye, hogy a kimutatott tiszta nyereség a belső tartalékok bőséges dotálása után is közel jár a 8.4 millió pengőhöz, az előző évi 6.9 millió pengő tiszta nyereséggel szemben.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kitűnő mérlege, a minden üzletágban mutatkozó forgalomemelkedés azt a kitűnő és körültekintő vezetést mutatja, amelyben a legkimagaslóbb érdem Walkó Lajos dr. m. kir. titkot tanácsost, az intézet elnökét és a bank vezérigazgatóját Lamotte Károly dr.-t illeti, akiknek irányító munkája mellett az intézet ügyvezetői is közreműködtek a nagyszerű eredmény előérésében és lehetővé tették, hogy a Kereskedelmi Bank továbbra is megtartsa fejlődésének töretlen lendületét és a kitűnő üzletvezetésének azt a rugalmasságát, amely a Kereskedelmi Bank üzleti gesztiojának mindig jellegzetes tényezője volt.

A február 9-én délután 5 órára egybehívott közgyűlésen az igazgatóság javasolni fogja, hogy a 8.389.699,77 pengő nyereségből, amelyhez az előző évi nyereségáthozat fejében 1 millió 61.507,79 pengő járul, osztalék fejében úgy mint tavaly, részvényenként 6 pengő fizetessék. Javasolni fogja továbbá, hogy a tartalékalap, a nyugdíjalap és a jóléti intézmények részére megállapított juttatások, valamint az alapszabályszerű levonások után fennmaradó 2 millió 140.923,94 pengő új számlára vitessék át.

Az Intézet a kincstári kölcsönműveletekben az elmúlt évben is kimagasló szerepet vállalt és az év folyamán a Takarékpénztárak és Bankok Egyesülete kötelekékbe tartozó budapesti pénzügyintézetek által átvett különböző kincstárjegy-kölcsönökből 266 millió pengővel részesedett.

A lefolyt esztendő egyik jelentős tranzakciója volt az Egercsehi Kőszénbánya és Portlandcementgyár Rt. részvényeinek a Budapesti vidéki kőszénbánya Rt.-től és a Kreditbank brüsszeli intézetétől történt megszerzése. Ezt a tranzakciót az intézet kezdeményezésére a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank és a Magyar Általános Hitelbank a hozzájuk közelálló érdekeltekkel együtt bonyolították le. A vállalat működésének sulypontja a cementgyártásra esik, béalpátfalvai gyára az elmúlt évben az ország cementszükségletének 22,5%-át fedezte.

A Szegedi Kenderfonógyár Rt.-nél, amely a kenderszakmának egyik legtekintélyesebb fészázados mültra visszatérítő vállalata, a bank az elmúlt évben érdekeltseget vállalt.

A Ramamurány-Salgótarjáni Vasmű Rt. alaptőkeemelését a bank teljes sikerrel bonyolította le.

A Futura a Magyar Szövetkezeti Központok Áruforgalmi R. T.-nak, hogy a termés értékesítésével kapcsolatos közérdekű tevékenységét lebonyolíthassa, 134 millió pengő hitelkeretet bocsátott rendelkezésre, amelyből az Intézet 47 millió pengővel részesedett.

Az igazgatóság kinevezte osztályigazgatókát: Fischer Ottó, dr. Miklós Endre és dr. báró Roszner Ervin aligazgatókat, fiókgazgatóvá: vitéz Sándor Iván cégjegyzőt, cégjegyzőkké: dr.

Grabner Emil, vitéz Gyimesy Antal, Poszek Gyula, Stirling Kálmán és Zsolnay Evin főtisztviselőket, fiókfőnökké Henter Guido, Huhn József és Virág Gyula fiókfőnöki teendőket ellátásával megbízott főtisztviselőket.

Közérdekű áruigénylések előterjesztése a Textil Központnál

Nagy- és kiskereskedők gyakran fordulnak a Textil Központhoz, olyan áruigénylésekkel, melyeknek alapját bizonyos közületeknek és egyéb szervezeteknek az érdekelt kereskedőknél tett közérdekű rendelései képezik. A Textil Központ ilyen kérelmek kedvező elintézése alól nem zárkózik el, de az elbírálás megkönnyítése céljából szükséges részére, hogy a kérelmek bizonyos lényeges adatokat tartalmazzanak.

Ezzel kapcsolatban a Textil Központ felhívja az érdekelt kereskedők figyelmét, hogy a jövőben ilyen kérelmeket mérlegelés tárgyává csak akkor tesz, ha a kérvényező csatolja az eredeti megrendelőlevelet vagy egyéb vonatkozó okiratot és ennek egyszerű másolatát, továbbá, ha a kérvényezőnek az igényelt áruajtából vagy annak helyettesítésére a jelenlegi körülmények között alkalmasnak tekinthető már áruajtából raktárkészlete nincs.

Fokozzák a keményítőgyártást

A keményítőgyártás fokozására új programot dolgoznak ki. Az illetékesek törekvése most elsősorban arra irányul, hogy a gyárak részére megállapított nyersanyagkontingenseket felszabadítsák a más célra történt igénybevétel alól. Elsősorban a textil és más iparágak keményítőszükségletének kielégítését kedvezményezik. A mezőgazdasági keményítőgyárak helyzete kedvezőbb, mint az ipari keményítőgyáraké, miután részükre megfelelő mennyiségű burgonya áll rendelkezésre.

A termelők által házfogyasztásra előállított szesz egyed-árusági árkülönbözet megállapítása

Mindazok, akiknek birtokában vagy őrizetében az ebben a tárgyban kiadott rendelet életbelépésének napján reggel 8 órakor szabadforgalomba bocsátott bármilyen minőségű szeszből (borpárlat, pálinka, likőr stb.) együttesen 500 hektoliter fokot meghaladó mennyiség van, kötelesek erről 48 órán belül az illetékes pénzügyi szakasznál két példányban írásban bejelentést tenni és a készletnek az 500 hl-fokot meghaladó mennyiség után hektoliterfokonként 6 pengő árkülönbözetet befizetni. A szállítás alatt lévő, valamint a szeszgyedárusítási igazgatóság által jelen rendelet életbelépésének napjáig kiállított utalvány alapján a szeszfőzdekből, illetőleg a szeszszabadraktárból még ki nem adott szeszmenyiséget úgy kell tekinteni, mintha az a bejelentés időpontjában a címzethez már beérkezett volna.

A mezőgazdasági adó-és illetékkedvezményei

A hivatalos lap vasárnapi száma közli a pénzügyminiszter rendeletét a mezőgazdaság fejlesztéséről szóló törvények adó- és illetékkedvezményeket tartalmazó részének végrehajtásáról. Az adó- és illetékkedvezmények iránti kérelmeket a pénzügyigazgatóság, illetőleg a vármegyei gazdasági felügyelőség, vagy a m. kir. kulturamérnöki hivatal tárgyalja. Ha az eljáró közegek véleménye egyező, az adómentességet, illetőleg az adó- és illetékkedvezményt a vármegyei gazdasági felügyelőség a pénzügyigazgatósággal egyetértve engedélyezi, feltéve, hogy a kedvezmény folytán törlesztendő földadó összege 500 pengőnél nem több. Egyéb esetekben a földművelésügyi miniszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben határoz.

Orömet okoz harctéren küzdő honvédrokonának, ismerősének, ha rendszeresen küldi neki a „Délvidéket”.

BOSNYAK JÓZSEF

könyvnyomatója
ZOMBOR
Csihász Benő 3

izléses és modern
nyomatványokat
készít jutányos áron

Pontos kiszolgálás
TELEFON 213

A magyar mezőgazdaság nagyjainak érdemeit méltatja a mezőgazdasági kiállítás

Mátyás király gazdasági alkotásai a kiállításon

A mezőgazdasági kiállításon a földművelésügyi minisztérium gazdasági szakoktatási kiállítása ebben az évben a magyar mezőgazdaság nagyjainak ismerettségét tűzte ki feladatul.

E kiállításra az adta gondolatot, hogy ebben az évben éppen a kiállítás megnyitásának napján lesz az igazságos Mátyás király születésnapjának 500-ik évfordulója. A nagy király hosszú és bölcs uralkodása alatt az ország gazdaságilag is felvirágozott. E téren lefolytatott áldásos munkásságát és alkotásait kívánja tehát ez a kiállítás elsősorban bemutatni: Mátyást, a kiváló gazdát és több mezőgazdasági növény megnevelőit, állattenyésztésük egyik fejlesztőjét ünnepeelve. Melléje sorakoznak majd föl a történelmi időrendjében a magyar mezőgazdaság többi bölcsői és nagyjai, akiket éppu-

megillet a gazdaközönség, hódolata és elismerése, mint a népszerű királyt. Ott látnak majd Mária Teréziát és munkatársait: Nagyváthy Jánost, Festetics Györgyöt, Tessedik Sámuel, a vetőgép legelső szerkesztőjét: P. Nagy Jánost, a gazdasági iskolát alapító Nákó Kristóf grótot, Albert Kézai herceget, Battyhány Lajos grótot, Széchenyi István grótot, valamint a közelmúlt nagy magyar agrártudósait: Linhardt, Baross, Cselkó, Monostori, Ujhelyi és másokat.

A mezőgazdasági kiállítás látogatóit bizonyára fogják bűvölni a szakoktatási kiállítás csarnokának látványos szépségei és történelmi tanulságai. A képek, a szobrok és a rajzok a sok évszázados nehéz, alkotó munkát fogják szemléltetni, amely a jelen emelkedett színvonalához vezetett.

Egymással is hadilábon állnak a balkáni partizánok

Mihájlovićs bandavezért elejtette a londoni jugoszláv bábukormány

A Basler Nachrichten egyik legutóbbi száma rendkívül érdekes cikket közöl az angolszász és szovjetországi Balkán-politika ellentétéről, amelyek következményeképpen sűrűsödnek az ellentétek a londoni „jugoszláv” bábukormányt, el kellett csapni Nincsićs külügyminisztert, sőt elejtették a szerb partizánok hírhedt bandavezért, Mihájlovićs tábornokot is. Amikor a jugoszláv hadsereg a német csapatok rohama alatt összeomlott, Mihájlovićs egy csapat felkelővel a hegyek közé húzódott és onnan indított elszigetelt bandaakciókat a megszálló csapatok ellen. A londoni szerb bábukormány akkor „szimbolikus” hadügyminiszterré nevezte ki a partizánvezért. De a német csapatok nyomására egyre jobban felőrödték Mihájlovićs bandái.

a partizánharok szerb földről áttértek Boszniára, Dalmáciára, Horvátországba és Szlovéniába.

Egyre több hír érkezett más partizánosztrófkáról és egyre kevesebb Mihájlovićs bandáinak harcairól.

Külföldön már kezdtek kétségbevonni, hogy Mihájlovićs egyáltalán létezik,

a Mihájlovićs-legendából egy lassanként

Mihájlovićs-rejtély

lett, amely iránt, mint a Basler Nachrichten írja, nemcsak az angol, de talán még sokkal inkább az amerikai kormány is érdeklődik.

Ezzel áll valószínűleg kapcsolatban a legutóbbi londoni „jugoszláv” kormányválság is. Kétségtelen, hogy ebben a válságban a Mihájlovićs-problémának nagy szerepe volt, amit az is bizonyít, hogy

éppen Nincsićs külügyminisztert mozdították el állásától, aki legfőbb pártfogója volt Mihájlovićsnek.

Mihájlovićs elmozdításának mélyebb oka azonban abban keresendő, hogy a partizánvezér egyáltalán nem titkolta nagyszerb álmait, aminek egyrészt az volt a következménye, hogy

a federalisztikus alapon álló partizánbandák, főként a horvát partizánok, elpártoltak tőle, másrészt a londoni kormánynak is politikai nehézségei támadtak Mihájlovićs nyilatkozatai miatt.

Mihájlovićs elejtésének, illetve háttérbe szorításának van azonban még egy más, egészen reális oka is: espedig az, hogy Mihájlovićs bandái igen megfoghatók és más partizánbandák jutottak vele szemben jelentőségre. De ezeket a bandákat is elmentették választás nélkül egyenlőtől.

Horvátországban két nagyobb partizánbanda garázdálkodik, az egyik a Hrvatska narodna oslobodilacsa vojska, a másik egy beloldali színezetű csoport, de mindkettő közös katonai vezetés alatt áll. A harmadik banda Slovenski Nacionalni Oslobodilacski Pokret néven Szlovéniában működik. Montenegróban is van egy partizánbanda,

az orosz kommunista Lebedjev bandája, ez azonban saját szakállára dolgozik és külön rádióállomása is van. Mihájlovićs megfoghatott bandája jelenleg Szerbia és Montenegró határán a hegyekbe húzódott vissza.

Magában Szerbiában már nincs szervezett partizánbanda,

csak egyes kétségbeesett szabotőrök próbálkoznak még itt-ott szabotázsakciókkal. A svájci lap megállapítja, hogy

a partizánbandák általában egyre inkább eltávolodnak a nagyszerb gondolatától és a federalisztikus gondolat felé hajlanak.

A Basler Nachrichten hozzáfűzi még, hogy a különböző „jugoszláv” bandák között felmerült és a jövőben még felmerülő ellentétek az angolszász és a szovjetországi Balkán-politika ellentéteit tükrözik vissza.

Mihájlovićs Londonnal működött együtt, a többi partizánbanda főként Moszkvával. Ugylátszik, hogy a legutóbbi események folytán Londonban is hitelét veszítette Mihájlovićs, ezért történt a londoni szerb bábukormány átalakítása, kifejezetten Mihájlovićs-ellenes éllel.

KIVÁNCSSÁG

—Professzor ur! Betörő van a könyvtárszobában!

— Igazán? És mit olvas?

Valaki kopog az ablakon

A Dániák regénye

— Shirley! — kiáltotta. — Halló, Shirley, régebben!

Nem kapott választ. Shirley nem fordította hátra a fejét. — Talán nem is hallotta a hangját? ... A motor erősen bekecgett. Maitland nekiesztette a gépet, kinobogtak az országútra. A lovas felémelkedett a nyeregben és egy pillanatra meglepődve nézte a mendőfelé vezető és Shirley háttá. Nem sokáig nézhette: nagy portyában tüntek el csakhamar.

A fiatalember összezúcsosította a száját. Fittyenteni akarna. De néma maradt. Aztán felhangon mondta:

— Mi ez? Talán Shirleyt szedik elő miatta? Négy pillanatra tőprengett, míg a ló türelmesen várta a köves talajt. Aztán valami különös, nyugtalan kifejezés tünt elő a lovas szemében, míg vágatva indult meg a falu felé a domboldalán.

VI. FEJEZET.

LEGHATE DOKTOR.

Ezen a napos reggelen nemcsak ő indult meg a dombon át Repps felé, ahol az amerikai rendőrszert lákott szép unokahúgával. Friar's Ashben még mindig nagy szenzáció volt Cicely gazdag rokonának váratlan megjelenése. A hatalmas természetű kanadai azonnal nagy népszerűségnek örvendhetett, maga az a tény, hogy Cicelynek nagybátyja s hogy magához vette árvaságában szűkösen tengődő húgát, meghódította a falubeliek szívét. Cicelyt mindenki szerette a környéken és bizonyos volt, hogy látogatásokban, különösen ami a fiatalembereket illeti, nem lesz hiány.

10

Legelső valamennyi közül — mert sokan nem lehetett volna azzal megvádolni, hogy nem elég előrelátó — a csinos Basil Mastyn volt, akivel az előbb találkoztunk. Ir kancája szinte reptűve vitte fel a dombra. Mastyn javára legyen mondván: az a körülmény, hogy Cicely gazdag nagybácsija akadt, semmiképpen sem változtatta meg az érzéseit, mert azelőtt is eléggé kimutatta magát, hogy tetszik neki a lány. Különben is, ő maga éppen elég gazdag volt, hogy ne kelljen illeszkedni a társasághoz. Fiatalember létére is sok mindent megtapasztalt már és meglehetősen előnyös üzleteket kötött, a jövedelmei legalább ezt bizonyították. Nemcsak csinos, de nagyon eleven ésszel megáldott fiatalember is volt s amellet kedves, fiús közvetlenség és egyszerűség jellemezte, ami nagyon jól állt neki.

Vonzó jelenség volt magas, tizes leván — nagyszerű terméte volt és kitünően tudott lovagolni. Fiatalos vidámság, teljes megelégedettség önmagával ült az arcán, ami egyébként jellemzi a fiataltságot. Közben azonban éles szemének figyelmét nem kerülte el semmi. És, mikor meglátta, hogy egy fehér, hosszukós ház előtt várakozó autó áll, azonnal visszafogta lova zabláját és pár pillanatra összehúzott szemmel, gondolkodva nézett arra felé. Aztán egyenesen oda tartott.

A hosszukós, fehér ház, amelyet Cedar Lodge-nak hívtak, Julian Leghate doktoré volt s a hatalmas autó és a csinos libériába öltözött sofőr nemkülönben. A kapu nem volt névtábla, mert Leghate dr. nem folytatott már praxist. Inkább tudományos kutatásokkal foglalkozott, nevét jól ismerték bizonyos körökben. Gazdag

jómódu ember volt, mint majdnem mindenki a környéken. John Shirley volt az egyetlen kivétel. Valamikor családjaé volt az egész vidék s most, családja utolsó tagjaként, ő lett a falu legszegényebb embere, szegényebb még az egyszerű földműveseknél és iparosoknál is.

— Készül valahová a doktor, Jinks? — szólította meg Basil Mastyn a sofőrt. — Hová mennek?

— Repps Grangebe, szí.

— Hm! — Mastyn lecsuszott a nyeregből. — Valami üzenetet kell neki átadnom. Nem lenne szíves egy kicsit tartani a lovamat, Jinks? Tudom, hogy sofőr létére ki nem állhatja a lovat, de azért csak barátkozzon meg velem.

És Basil Mastyn, ahinck eszébe se jutott hogy csengessen, otthonosan besétált a kapun, mintha bizonyos volna benne, hogy szívesen látják. Ez volt a szokása és a legtöbb ember nagyon kedves és dívatos szokásnak vette, mert Mastyn népszerű volt a környéken. Leghate dr az ebédőben volt éppen, a kesztyűjét huzta és a tükrében nézegette saját, határozott vonású, szép, de valamiképpen keskeny arcát. Basil reá tekintett és elmosolyodott.

(Folytatjuk.)

Apróhirdetések

Apróhirdetéseket csak készpénzintézés ellenében fogadunk el. Telefonon nem fogadunk el hirdetéseket.

Tiszviselőnt felvesz Bízalom Gazdasági Szövetkezet. Jelentkezni 3-4-ig Zombor, Basa utca 3. a-3007-f

Borbélysegéd, jómanus alkalmazást keres. Érdeklődést a feltevések feltüntetése a hirdetésnél tovább a-3005-f